

Број: 071-01-3386/2017-03

Датум: 25.07.2018.године

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, у поступку по жалби коју је изјавио Синдикат полиције „Слога“, Београд, Дурмиторска 11-15, против решења Министарства унутрашњих послова Републике Србије 02/5 број: 698/17-5 од 11.08.2017. године, на основу члана 35. ст. 1. тачка 5. и члана 33. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“ бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), а у вези са чланом 59. Закона о заштити података о личности („Сл.гласник РС“ бр. 97/08, 104/09-др.закон, 68/12 - одлука УС и 107/12), као и члана 23. и члана 24. став 1. и 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 232. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97, 31/01 и „Сл.гласник РС“, број 30/10), доноси

РЕШЕЊЕ

I Поништава се решење Министарства унутрашњих послова Републике Србије 02/5 број: 698/17-5 од 11.08.2017. године.

II Налаже се Министарству унутрашњих послова Републике Србије да без одлагања, а најкасније у року од пет дана од дана пријема овог решења, обавести Синдикат полиције „Слога“, Београд, Дурмиторска 11-15, да ли поседује тражене информације у вези са ангажовањем Горана Нешића, Томислава Радовановића, Бориса Зечевића, Душана Дамњановића, Слађане Стојановић, Ирене Николић-Пасти, Оливере Муњић, Милоша Тодоровића, Марка Пејановића, Данила Деретића, Александра Аврамовског, Филипа Јовићевића, Николе Симића и Милана Думановића, распоређених у Управи криминалистичке полиције, који су 11.07.2015. године службено боравили у иностранству, односно документе у којима су исте садржане, и то:

-налоге за службено путовање и реализоване дневнице за дане 10, 11. и 12.07. 2015. године,

-одобрења за реализацију путовања у иностранство за наведена лица, потписана од стране надлежног лица у Кабинету министра,

те да му, уколико наведене документе поседује, у истом року, достави копије истих, с тим што ће пре достављања заштитити податке о личности као што су: адреса становања, лични матични број грађана и сл, уколико су садржани у тим документима и исте учинити недоступним.

III О извршењу решења из става II Министарство унутрашњих послова Републике Србије ће обавестити Повереника у року од седам дана од дана пријема овог решења.

Образложење

Решењем првостепеног органа, Министарства унутрашњих послова Републике Србије, 02/5 број: 698/17-5 од 11.08.2017. године, одбијен је захтев Синдиката полиције „Слога“, Београд, за приступ информацијама од јавног значаја поднет 22.03.2017. године, у делу којим је тражио копије налога за службено путовање и реализоване дневнице за дане 10, 11. и 12. 07.2015. године за 15 радника запослених у Управи криминалистичке полиције, а који су 11.07.2015. године службено боравили у иностранству, као и одобрења за реализацију путовања у

иностранство за наведена лица, потписана од стране надлежног лица у Кабинету министра.

Против наведеног решења Синдикат полиције „Слога“, Београд, је 26.09.2017. године изјавио жалбу Поверенику, у којој је навео да Министарство унутрашњих послова није доставило доказ да су тражена документа означена ознаком тајности у складу са Законом о тајности података, као и да тражени документи (налози за службено путовање, одобрење Кабинета министра за путовање у иностранство и др.), не могу бити тајни. Наводи да је Милан Димовић, портпарол Синдиката, оптужен пред Вишим тужилаштвом за наводно одавање службене тајне због тога што је јавно говорио о нелегалној полицијској акцији у Поточарима 2015. године, као и да, као припадник полиције који је лично учествовао у тој акцији, није добио радни налог, одобрење Кабинета министра за пут у иностранство, као ни дневницу за рад у иностранству. Такође, наводи да је мало вероватно да се баш све тражене информације и евиденције налазе у Вишем тужилаштву, као и да је актом Министарства безбедности БиХ, Дирекције за координацију полицијских тела од 25.07.2017. године, обавештен да Дирекција није упозната са доласком полицијских службеника Републике Србије у БиХ у Поточаре 11.07.2015. године, те да такав одговор ствара основану сумњу да су припадници Управе криминалистичке полиције РС у БиХ незаконито радно ангажовани. Наводи и да јавност има право да зна да ли је полицијска акција у Сребреници урађена у складу са прописима Републике Србије. У прилогу је доставио копије захтева поднетог 22.03.2017. године и ожалбеног решења.

Поступајући по жалби Повереник је дана 29.09.2017. године доставио жалбу првостепеном органу на изјашњење.

У одговору на жалбу од 17.10.2017. године, првостепени орган је остао при наводима из образложења ожалбеног решења.

По разматрању жалбе и осталих списа предмета донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац, дана 22.03.2017. године, поднео првостепеном органу захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је, између осталог, тражио достављање информација од јавног значаја ближе наведених у ставу II диспозитива овог решења.

Поступајући по захтеву жалиоца у наведеном делу, првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбио позивајући се на одредбе чл. 9. тач. 2, 3. и 5. и чл. 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У образложењу је навео: да је Више јавно тужилаштво у Београду поднело оптужни предлог због кривичног дела одавање службене тајне, против полицијских службеника на које се, између осталих, тражене информације односе, да се документа која садрже тражене информације налазе у Вишем јавном тужилаштву у Београду, као и да је Министарство обавештено од стране Тужилаштва да су списи предмета означени ознаком тајности и да је поступање у наведеном предмету у току; да је ангажовање полицијских службеника у Поточарима дана 11.07.2015. године извршено у оквиру заједничког деловања служби безбедности у Републици Србији, као и да је акт којим је иницирано заједничко деловање, предложено ангажовање полицијских и других службеника и предложене мере, акт друге службе безбедности и да је Министарству достављен са ознаком тајности „строго поверљиво“, те да су све даље мере и радње, као и ангажовање полицијских службеника предузимане у складу да наведеним актом, а документа настала у даљем раду, поводом поменутог догађаја, морала су да буду означена истим степеном поверљивости; да се ради о подацима у вези са догађајем који се одиграо на територији друге државе, Босне и Херцеговине, који се односе на националну безбедност Републике Србије, јавну безбедности, одбрамбене и обавештајне послове органа јавне власти као и односе Републике Србије са другим

државама, међународним организацијама и другим међународним субјектима; да би објављивање докумената који садржи податке о личности, без унапред прибављене изричите сагласности лица на који се подаци односе и без озбиљног повода за такво поступање, било проблематично са становишта начела прекомерности и тиме супротно члану 8. Закона о заштити података о личности.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја је прописано да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. истог Закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону, док је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон познаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 9. истог Закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, између осталог, ако би тиме угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење (тачка 2.), озбиљно угрозио одбрану земље, националну и јавну безбедност, или међународне односе (тачка 3.), као и ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији (тачка 5.).

Чланом 12. истог Закона прописано је да ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид, орган власти омогућиће тражиоцу увид у део документа који садржи само издвојену информацију, и обавестиће га да остала садржина документа није доступна.

Чланом 14. истог Закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима: ако је лице на то пристало (тачка 1) ; ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши (тачка 2); ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације (тачка 3).

Имајући у виду садржину захтева жалиоца поднетог 22.03.2017. године, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је позивајући се на одредбе чл. 9. тач. 2, 3. и 5. и чл. 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја одбио захтев жалиоца за достављање налога за службена путовања и реализоване дневнице за дане 10, 11. и 12.07. 2015. године за 15 радника распоређених у Управи криминалистичке полиције, који су 11.07.2015. године службено боравили у

иностранству, као и одобрења за реализацију путовања у иностранство за та лица, потписана од стране надлежног лица у Кабинету министра. Ово из разлога што првостепени орган није доказао испуњеност услова за ускраћивање приступа траженим информацијама прописаних наведеним одредбама. Пре свега, првостепени орган није доказао да су предметни документи одређени и означени степеном тајности у складу са одредбама Закона о тајности података („Сл. гласник РС“ бр. 104/09), којим је уређен јединствен систем одређивања и заштите тајних података у Републици Србији. Овим Законом је прописано: да се као тајни подаци могу одредити подаци од интереса за Републику Србију, који се односе, између осталог, нарочито на: 1) националну безбедност Републике Србије, јавну безбедност, односно на одбрамбене, спољнополитичке, безбедносне и обавештајне послове органа јавне власти; 2) односе Републике Србије са другим државама, међународним организацијама и другим међународним субјектима (члан 8.); да тајни податак под условима и на начин утврђен тим Законом одређује овлашћено лице, а да при одређивању тајности податка, овлашћено лице процењује могућу штету по интерес Републике Србије (члан 9. став 1. и члан 10. став 1. и 3. Закона); да се о одређивању тајности података доноси одлука заснована на процени овлашћеног лица могуће штете која мора бити у писаном облику са образложењем (члан 11. став 1. и 4.); да се документ који садржи тајни податак означава степеном тајности у складу са Законом, а да Влада прописује начин и поступак означавања тајности података, односно докумената (члан 13.); да су степени тајности „државна тајна“, „строго поверљиво“, „поверљиво“ и „интерно“, као и да се степен тајности „строго поверљиво“ одређује ради спречавања настанка тешке штете по интересе Републике Србије, а да ближе критеријуме за одређивање степена тајности „строго поверљиво“ одређује Влада, уз претходно прибављено мишљење Савета за националну безбедност (члан 14. Закона). Одредбом чл. 4. Уредбе о ближим критеријумима за одређивање степена тајности „државна тајна“ и „строго поверљиво“ („Сл. гласник РС“ бр. 46/13), прописано је да се тајни податак може одредити и означити степеном тајности „строго поверљиво“ ако би његовим откривањем неовлашћеном лицу, његовом злоупотребом или уништавањем настала тешка штета по интересе Републике Србије, која за последицу може имати, између осталог: изузетно озбиљно угрожавање територијалног интегритета и суверености Републике Србије (тачка 1.); озбиљно угрожавање активности безбедносних и обавештајних служби (тачка 5.), док је чланом 5. наведене Уредбе прописано да овлашћено лице органа јавне власти доноси одлуку о одређивању степена тајности податка у органу јавне власти, уз претходне процене могуће штете по интерес Републике Србије. Према томе, да би се неки податак штитио као тајни, потребно је да се као такав одреди од стране овлашћеног лица, и то писаном и образложеном одлуком. Првостепени орган, осим што је навео да је од стране Вишег јавног тужилаштва у Београду обавештен да су списи предмета означени ознаком тајности и да је акт којим је иницирано заједничко деловање полицијских и других службеника, достављен са ознаком тајности „строго поверљиво“, није навео којом одлуком и од стране ког овлашћеног лица је одређена тајност и степен тајности предметних података односно докумената, као ни да ли је о томе уопште донета одлука из члана 11. Закона о тајности података, нити да ли је, уколико је донета, иста заснована на процени овлашћеног лица могуће штете, у писаном облику са образложењем, како је то прописано одредбама члана 11. став 1. и 4. Закона о тајности података. Такође, из наведених одредби Закона несумњиво произилази обавеза органа власти да докаже која би то штета могла наступити по интересе Републике Србије, која условљава означавање одређеног документа тајним, а првостепени орган није пружио доказе о узрочно последиочној вези између потенцијалног објављивања тражених докумената и последица које би, евентуално, због тога могле да настану у погледу интереса Републике Србије. У вези са

наведеним, првостепени орган у конкретном случају није доказао ни испуњеност другог неопходног услова, прописаног одредбом члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, за ускраћивање приступа информацијама, односно да би одавањем информација у вези са налозима и одобрењима за службени пут полицијских службеника, могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацијама. Првостепени орган није доказао да би одавањем предметних информација дошло до озбиљног угрожавања одбране земље, националне и јавне безбедности или међународних односа, у смислу члана 9. тачка 3. Закона.

Такође, да би првостепени орган, у конкретном случају, ускратио приступ траженим информацијама на основу члана 9. тачка 2. истог Закона, није довољно да се ради о поступку који је у току, већ је првостепени орган обавезан да на несумњив начин докаже да би тражени приступ озбиљно омео даље вођење предметног поступка, јер је поред једног од услова да се ради о заштити неког од интереса прописаних чланом 9. тачка 2. Закона, неопходно испуњење и другог услова из члана 8. став 1. истог Закона, тј. неопходно је утврдити да би тај интерес приступом информацијама био озбиљно повређен, односно да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацији. Првостепени орган је навео да је Више јавно тужилаштво у Београду поднело оптужни предлог због кривичног дела одавање службене тајне, против полицијских службеника на које се, између осталих, тражене информације односе, као и да је Министарство обавештено од стране Тужилаштва да је поступање у наведеном предмету у току, али није пружио доказе да би чињењем доступним информација у вези са налозима и одобрењима за службени пут полицијских службеника стварно дошло до озбиљног угрожавања наведених интереса.

Првостепени орган је погрешно и када је, позивајући се на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одбио захтев жалиоца наводећи да би објављивање докумената који садржи податке о личности, без унапред прибављене изричите сагласности лица на који се подаци односе и без озбиљног повода за такво поступање, било проблематично са становишта начела прекомерности и тиме супротно члану 8. Закона о заштити података о личности. Ово из разлога што информације о полицијским службеницима треба да буду доступне јавности, јер се ради о лицима која врше одређене послове за орган власти, за које послове су плаћена јавним новцем, па је испуњен услов из члана 14. тачка 2. Закона за изузетак од права на приватност. С тим у вези, пристанак тих лица није ни потребан, обзиром да услови за изузетак нису кумулативно постављени, па неосновано првостепени орган наводи да би се омогућавањем остваривања права тражиоца на приступ траженим информацијама, повредило право на приватност запослених услед чињенице да нема пристанак и сагласност лица да се наведене информације учине доступним.

Неосновано се првостепени орган позвао и на Закон о заштити података о личности. Ово из разлога што чињеница да би у документима у којима су садржане тражене информације могли бити и подаци о личности као што су адресе становања, лични матични број грађана и слично, није разлог да се жалиоцу ускрати приступ траженим информацијама, јер је орган власти могао поступити у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и заштитити и учинити недоступним делове документа у којима су садржани подаци о личности које не треба учинити доступним јер би доступност тим информацијама представљала прекомерну обраду података супротно члану 8. Закона о заштити

података о личности, а на штету права на приватност лица на која се тражене информације односе.

Стога, по мишљењу Повереника жалилац има право да му се, у смислу чл. 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја тражене информације учине доступним, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења.

На основу изложеног, Повереник је у поступку по жалби, на основу члана 23. и 24. став 1. и 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 233. став 1. Закона о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/2001 и „Сл. гласник РС“ бр. 30/2010) који с примењује на основу одредбе члана 213. став 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 18/2016), одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана.

Министарство унутрашњих послова Републике Србије је у обавези да о извршењу решења у ставу II диспозитива обавести Повереника у складу са чланом 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Против овог решења није допуштена жалба већ се, у складу са Законом о управним споровима, може покренути управни спор тужбом Управном суду, у року од 30 дана од дана пријема решења.

ЗАМЕНИЦА ПОВЕРЕНИКА

Станојла Мандић

Решење доставити:

1. Министарству унутрашњих послова Републике Србије, Београд, Булевар Михајла Пупина 2,
2. Синдикату полиције „Слога“, Београд, Дурмиторска 11-15,
3. Писарници